Ao. 1857. No. 117.

Dingsdag 29 September.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, *den* 28 *September* 1857.

Bij Gouvernements-resolutie dd. 26 dezer maand No. 1246, is onder de nadere goedkeuring des Konings, bij de Schutterij te *Paramaribo* benoemd tot 2n. Luitenant à la suite de Heer D. J. J. Mens.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1857.
28 Sept. Van de slavin *Brunette*, geboren in 1832, dochter van *Affie*, toebehoorende aan Jacq. de Randamie.

» » Van den slaaf *Prins Josephus*, geboren in 1791, zoon van *Dora*, toebehoorende aan D. Strijp.

» » Van de slavin *Merie*, geboren in 1826, dochter van *Bessie*, en hare kinderen: *Johanna*, geboren in 1853, *Chrissiana*, geboren in 1853 en *Carolina*, geboren in 1857, toebehoorende voor den vrijdom aan A. H. F. J. Kennedij n. ux.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

De slaaf *Jacob*, aankomende J. Baal. Terwijl sedert 1o. Augustus jl. als afwezig is opgegeven:

De slavin *Flora*, aankomende de uitlandige wed. de Jager.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1 vastgesteld.

Paramaribo, *den* 25 *September* 1857.

De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

De Administrateur van Financien biedt bij inschrijving, tegen *kontante betaling*, te koop aan:

24 VATEN SUIKER,
van plantaadje *Rustenburg*.

De opening der inschrijvings-billetten zal plaats vinden op Donderdag den 1sten October e. k., des voormiddags ten *elf* ure, zullende de meestbiedende inschrijver (mits het bod goedgekeurd zij) verpligt zijn binnen *veertien* dagen de Suiker van plantaadje voor eigen rekening en risico te doen afhalen.

Paramaribo, *den* 25 *September* 1857.

De Administrateur van Financien,
A. DE MAN.

Wordt bij inschrijving *tegen Kontante Betaling* te koop aangeboden:

P. m. **3000** pond *OUD* **KOPER**,
van de Gouvernements plantage *Rustenburg*, — liggende ter Landswaag.

De inschrijvings-billetten zullen moeten bezorgd worden ter Gouvernements Secretarie in de daarvoor bestemde bus, welke op Dingsdag den 29n. dezer, des morgens ten 10 ure zal worden geligt en het koper na goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur aan den hoogsten bieder toegewezen worden.

Paramaribo, *den* 25 *September* 1857.

De Beheerder van voornoemde Plantage,
A. WILDEBOER.

De Heer Christiaan Maximus Scheek als *Divisie Heelmeester* geimmatriculeerd zijnde, wordt hiervan aan belanghebbenden kennis gegeven.

Paramaribo, *den* 25 *September* 1857.

De Scriba der Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt,
JOHs. ABRAHAMSZ.

De COMMISSIE tot hertaxatie der Huizen en Gebouwen zal op Dingsdag in wijk La. B met No. 196*a*. *b*. aanvangen en Donderdag en Vrijdag daarop volgende in wijk La. C, hare taak voortzetten, — telkens des morgens ten 7 ure te beginnen.

De belanghebbenden worden dien ten gevolge uitgenoodigd, zich gereed te houden om aan de Commissie voornoemd, de vereischte inlichtingen te geven, hetzij in persoon of wel door achterlating van huurcontracten of quitantien wegens betaalde huur, of zoodanig ander bewijs of document, waaruit de Commissie dezelve zal kunnen erlangen, zullende de nalatigen ten deze het aan zich zelven te wijten hebben, wanneer door niet voldoening aan deze uitnoodiging, eenig Gebouw soms hooger dan naar rede van het bestaande huur-contract mogt worden aangeslagen.

Paramaribo, *den* 25 *September* 1857.

De Scriba bij de Commissie voornd.,
F. P. KAMERLING.

SEQUESTERS

der Plantaadje *Livorno* & Erven L. E. H. FORBERGER, bieden bij inschrijving, tegen *Kontante Betaling*, te Koop aan:

P. m. **11 VATEN SUIKER.**

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van het Geregtshof tot Donderdag den 1n. October, des morgens ten 9 ure, worden aangenomen.

Het hoogste bod goedgekeurd zijnde, zal de Suiker dadelijk voor rekening en risico van den kooper van Plantaadje moeten worden afgehaald. (13023)

Paramaribo, *den* 28 *September* 1857.

In de Tabel voor de *Telegrafische* Seinen van het Fort *Zeelandia* zijn opgenomen onder

No. 6. Z. M. korvet *Prins Maurits*.
» 7. » » Brik *Sperwer*.
» 56. de rivier Stoomboot *Eliza*.
(*Blaauwe Vlag.*)

Nieuwstijdingen.

Paramaribo, *den* 28 *September* 1857.

Naar wij van goederhand vernemen, is aan ons Gouvernement, van wege het bestuur van *Cayenne*, de officieele mededeeling gedaan van het voornemen der Fransche regering, om, op den linkeroever (de Fransche zijde) der *Marowijne* eene proeve van kolonisatie te nemen met gedeporteerden, gekozen uit degenen die zich sedert hunne komst in Fransch Guijana, onberispelijk hebben gedragen; en dat voorts die mededeeling aan ons Gouvernement is geschied, ten einde, des geraden achtende, onzen oever te surveilleren.

Van hoeveel gewigt zulk eene kolonisatie op dat punt en zoo nabij onze bezittingen, is of in de toekomst worden kan, laat zich, ook zonder eenige uitweiding, van zelve opmerken; terwijl de korte afstand van den eenen oever tot den anderen, in weerwil van welgeordende policie maatregelen van wege het Fransch gouvernement, tot verijdeling van streng toezigt zoude kunnen aanleiding geven en het overtrekken der gedeporteerden naar onze stranden in de hand werken, waarvan de gevolgen, voor de rust en veiligheid onzer aangrenzende bevolking, niet te berekenen zijn.

Wij twijfelen geenszins of ons bestuur zal, zooveel mogelijk, maatregelen van waakzaamheid nemen, en vertrouwen dat degenen die nabij de *Marowijne* gevestigd zijn, er op bedacht zullen wezen, om het hunne aan te wenden, ten einde zich zelven voor mogelijke schade te vrijwaren.

Zijn wij overigens wel onderrigt, dan kunnen wij als bijzonderheid hierbij voegen, dat de bedoelde kolonisatie proef zal genomen worden met een 125tal mannen, aan

wie landerijen zullen gegeven worden, om bepaaldelijk te worden beplant met suikerriet, tot welks afmaling eene machine op het etablissement zal worden opgerigt; zijnde het Fransche bestuur voornemens om, bij welslagen, de onderneming uit te breiden en daartoe ook vrouwen te bezigen.

MAIL-NIEUWS.

Onze per Mail heden middag ontvangen berigten uit het Moederland, loopen tot 31n. Aug. De post welke den 21n. Julij deze kolonie heeft verlaten, is den 19den Augustus daar aangekomen. Bereids den 13den had de Koning de onderwijs-wet bekrachtigd; zij is onder No. 103 in het Staatsblad opgenomen. Den 26sten daaraanvolgende heeft de minister van Binnenlandsche zaken in eene vereenigde zitting der beide Kamers, het zittingjaar der Staten Generaal in naam des Konings gesloten; de heer van Rappard heeft als lid der Tweede Kamer tegen half September zijn ontslag genomen; de kandidaat der anti-revolutionairen, in het district Leiden, in plaats van en aanbevolen door den heer Groen, (de heer Teding van Berkhout) is ten eenen male gevallen; er moet namelijk herstemd worden tusschen de HH. Olivier en Schimmelpenninck. Er heerschte overigens op staatkundig gebied eene weldadige rust. — De weersgesteldheid bleef nog altijd even verzengend en het gebrek aan water, deed zich niet alleen voor menschen en vee, maar ook als brandbluschmiddel, geducht gevoelen. De uitgedroogde toestand van den bodem, zoowel als van alle voorwerpen, veroorzaakte dat men nimmer meer brand ongelukken, over zulk een kort tijdsbestek te betreuren had dan dezen zomer. In de veenen van Friesland, Groningen, Overijssel, maar vooral van Drenthe moet het er zorgbarend hebben uitgezien. Velen toch moeten eene onafzienbaren vuurzee vertoond hebben, die den veenbodem, op sommige plaatsen tot 2 voet diep had aangetast. Ofschoon wij door de mededeeling der hierop betrekking hebbende correspondentie, nader er op terug komen, moeten wij hier nog bijvoegen dat deze ontzettende veenbranden, waardoor schatten verwoest zijn, meestal hun ontstaan te danken hadden aan de onvoorzigtigheid der veenwerkers, die vuur aanmaken om koffijwater te kooken. Het vuur verspreidde zich in het kurkdrooge veen en bij harden wind, maar al te gemakkelijk, terwijl de vonken van de eene de andere veenderij, in brand staken. Gelukkig heeft het den 29sten op sommige plaatsen een weinig geregend en zijn daardoor eenige dier branden gebluscht.

Kapt. Klint, van de *Wilhelmina*, heeft van de afd. Amsterdam der Holl. Maatschappij van Landbouw eene zilveren medaille gekregen, voor het goed overbrengen van partijen Surinaamsche planten. — Het schip *Eliza*, kapt. Visser, zou den 18den September te Nieuwe Diep aan boord nemen een detachement militairen sterk 60 man, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der W. I. artillerie H. Boer, alsmede den officier van gezondheid 3de klasse J. H. Ceelen.

Uit de andere deelen van Europa is het nieuws zeer schaarsch.

Het Engelsch parlement is den 28sten Augustus gesloten.

Britsch Indie trekt als een kolossaal magneet de oogen van geheel Europa. De laatste tijdingen van daar schijnen, sedert zij meer en meer zijn bekend geworden, te Londen in een ongunstigen zin opgevat te worden.

Een geaccrediteerd Duitsche dagblad zegt dat de geruchten meer en meer veld winnen, betreffende het voornemen om Luxemburg aan Pruissen af te staan; men brengt daarmede in verband het voornemen des Groothertogs om zijne particuliere domeinen, in het groothertogdom gelegen, te verkoopen.

Invloed van Landbouw-Verbeteringen op den toestand der Arbeiders.

(*Uit de Economist.*)

Bij gelegenheid van het congres voor het Armwezen, in den zomer van 1856 te Brussel vergaderd, heeft de heer **Chadwick** eene redevoering gehouden over de toekomst die den landbouw en de arbeiders die in dit bedrijf hun bestaan vinden, te wachten staat, wanneer de nieuwe verbeterde wijzen van den landbouw te drijven, zich meer algemeen zullen hebben verspreid. De spreker is, als lid eener commissie van onderzoek naar de uitwerking der armenwet in Groot-Brittanje, in de gelegenheid geweest om zich van nabij met dat onderwerp bekend te maken. Hij heeft daarvan uitmuntend partij getrokken, en in deze redevoering eene schat van toenmaals opgedane waarnemingen en zeer behartigenswaardige opmerkingen openbaar gemaakt.

Een of welligt meer uittreksels uit deze redevoering, zooals zij in het Engelsche dagblad de *Morning Chronicle* is opgenomen, zullen, vertrouwen wij, onzen lezers welkom zijn.

De door den heer **Chadwick** gebruikte maten- en munten zijn door ons tot de Nederlandsche herleid geworden, en wij hebben ons veroorloofd om in den text eenige weinige toepassingen op Nederland te voegen, van hetgeen de bekwame Engelschman in zijn vaderland en elders heeft opgemerkt.

Er behoeft hier niet herhaald te worden welk groot belang ieder volk heeft bij de verbeteringen die de uitoefening van den landbouw ondergaat, maar deze zijn ook daarom wenschelijk, omdat het als een vaste regel mag aangenomen worden, dat zij alleen ten uitvoer gebragt kunnen worden, door verstandige en zelve verbeterde werklieden. Bij den landbouw is het eveneens als bij het fabriekwezen, overal waar werktuigen, of, in het algemeen, *arbeid besparende* verbeteringen ingevoerd zijn, daar wordt meer arbeid gevraagd, en tevens verstandige en beter betaalde arbeid. Tegenwoordig is een der hevigste bezwaren tegen het invoeren van landbouw verbeteringen, gelegen in de onhandelbaarheid, *ten gevolge van onkunde*, van de gewone *arbeiders*. Het is de vraag, — eene vraag die maar al te veel over het hoofd gezien wordt wanneer er sprake is van degelijke volksopvoeding, — of er niet veel meer goede, op den landbouw toepasselijke, uitvindingen *ongebruikt* zijn gebleven dan men er werkelijk heeft toegepast, alleen uit gebrek aan geschikte arbeiders om die ten uitvoer te brengen.

Hoe dikwijls gebeurt het dat een landbouwer, bij het zien van een nieuw werktuig, zulks bij den maker bestelt, onder beding dat deze hem tevens den man bezorge die het „te gang" kan helpen; omdat de landbouwer in den geheelen omtrek zijner woning geen mensch kent die in staat is om met zulk eene nieuwe machine te werken. Maar welke daghuur betaalt deze dan ook? Drie of vijf gulden 's weeks, terwijl de knecht van den werktuigmaker *acht* of *tien* gulden verdient. Wenscht nu die landbouwer het voordeel van het werktuig te trekken, dan moet hij zich ook de kosten getroosten daartoe vereischt, en ziedaar de *betere belooning* voor den meer bedreven arbeider als van zelf ingevoerd.

Een vierde eeuw geleden waren in Engeland oproeren ten platte lande geheel niet zeldzaam, waarbij men allereerst begon met het stukslaan der arbeid besparende werktuigen, en zelfs leden van het parlement verdedigden die daden openlijk. Men beweert dat de Chinezen, uit fijn berekenende staathuishoudkunde, het gebruik van paarden verbieden, opdat er werk voor de menschen moge overblijven, maar al wat zij daardoor gedaan krijgen is, dat menschen *paardenwerk* verrigten, en dus voor altijd tot den toestand van *trekvee* worden gedoemd. In sommige landbouwende streken van Engeland begint echter een andere geest te heerschen; arbeiders weigeren daar om den vlegel te dorschen, want dit is, beweren zij, de taak van het werktuig, en zij willen zich niet tot werktuigen verlagen. Verstandige landbouwers beginnen te begrijpen dat zij hun werkvolk belang moeten doen stellen in het gebruiken en doen welslagen van werktuigen, en dat dit belang stellen niet beter opgewekt kan worden dan door degenen die er mede omgaan, beter te betalen. Bij een goed bestuur en goed opzigt moet verbeterde landbouw bij *taak*werk gedreven werden; en dit werk kan men op den duur alleen naar behooren doen verrigten door het *goed te betalen*, en daardoor het *eigenbelang der arbeiders in het spel* te brengen. Deze prijs van den arbeid is, in zekeren zin geheel onafhankelijk van diegenen welke door vraag naar, en aanbod van werk bedongen wordt.

De zaak is hoogst gewigtig voor de toekomst van den arbeidersstand, en wel waard om eenige der staathuishoudkundige gevolgen die daaruit voortvloeijen opzettelijk te beschouwen. Deskundigen, in landbouw-zaken prijzen dikwijls aan om deze of gene wijze van werken te volg-

gen, naarmate de arbeid, het dagloon namelijk, daar of daar goedkoop zij. Maar de ondervinding, zoowel in het fabriekwezen als in den landbouw, leert uitdrukkelijk dat *weinig kostend* werk zelden *goedkoop* werk is. Om dit duidelijk te maken, zeide eens een uitstekend fabriekant, die tevens met den besten uitslag landbouw-ondernemingen bestuurt: » Ik kan mijn werktuigen niet drijven door paarden die minder kosten dan 350 gulden of minder eten dan 9 pond haver daags." Zooals 't met die paarden gesteld is, zoo moet 't onder gewone omstandigheden gaan met den arbeider; al meer en meer wordt het noodzakelijk dat hij *brood* en *vleesch* nuttige in plaats van aardappelen alleen; dat hij *naar behooren gevoed worde* en voldoening vinde in de behoefte eener *goede woning*, en van eenige *gerieflijkheden*, en dat hij aan die behoeften moet kunnen voldoen, door belang te stellen in het wel verrigten van den hem opgedragen arbeid; want hoeveel paarden, of er ook te koop zijn, het werk zal niet naar behooren verrigt worden, dan door het paard dat zijn 9 pond haver daags verkrijgt. In die streken van Engeland waar de landbouw op den hoogsten trap van ontwikkeling staat, en waar het dagloon *f* 8.40 tot *f* 9,60 's weeks bedraagt, kan men *dezelfde hoeveelheid werks* voor denzelfden prijs verrigt krijgen, als in streken waar de landbouw lager staat en de daghuren slechts *f* 4,80 tot *f* 5,40 bedragen. In Lancashire is een soort van arbeiders welke men zeelieden, *navvies* noemt, (omdat zij oorspronkelijk meest gebezigd werden voor het graven van *scheepvaart-kanalen*) en die in den laatsten tijd meer bekend zijn geworden door de diensten welke zij gedurende de belegering van Sebastopol, bij het aanleggen van den spoorweg naar *Balaklava*, verrigt hebben; een volk dat veel overeenkomst moet hebben met de Nederlandsche *Polderjongens*. Die navvies arbeiden bij ploegen van vijf man elk, maar willen geen man in eenen ploeg opnemen of hij moet in staat zijn om *minstens* twintig karren aarde, ruim 15 teerl. ellen, daags te kunnen laden, dat is dus de helft meer dan men in Nederland voor de gewone taak van eenen arbeider rekent; en echter zijn er van die navvies welke bijna de dubbele hoeveelheid aarde verwerken. Maar de ondervinding heeft aangetoond dat deze arbeiders *f* 1,80, *f* 2,10 en zelfs *f* 2,40 daags verdienende, in veel *korter tijd* en *vrij wat goedkooper*, een eind wegs gereed maakten, dan Iersche arbeiders die slechts *f* 0,60 daags kosten. Gewone landbouw-arbeiders, toevallig onder zulke ploegen geraakt en onderworpen geweest aan hunne tucht, maar bovenal ook als deze gevoed, verbaasden bij hunne terugkomst hunne vorige meesters, doordien zij hunne dagtaak volbragten vóór het ontbijt, daarna de schop op den schouder wierpen, en voor het overige van den dag naar huis gingen. Een grondeigenaar in Engeland bragt op zijn landgoed eenen opzigter, welke aan zulk werkvolk en aan aanbesteed werk gewoon was, en vroeg hem of hij hier niet dacht goedkoop te doen arbeiden, omdat de dagloonen niet meer dan *f* 4.80 's weeks bedroegen. » Dit dagloon maakt *dure* arbeiders," was het antwoord, » maar bij *f* 3,60 's weeks zoude zulks *nog duurder* zijn; even als het hier met de straatmakers gaat, die *f* 7,20 's weeks verdienen, doch slechts 300 tot 400 steenen daags leggen, terwijl goede straatmakers in de steden *tweemalen* zooveel verdienen, maar ook 1000 steenen leggen." Aan de gewone arbeiders op dit landgoed werd drooglegingswerk aanbesteed, waarbij zij de helft meer verdienden, maar zich tevens onmiddellijk van *betere voeding* voorzagen, en *in ligchamelijke kracht* aanwonnen.

Behalve werk dat veel kracht vereischt, is er bij den landbouw ook werk dat met handigheid en verstand moet volbragt worden; en verstand brengt vrij wat meer op dan gewone landbouwers zich wel voorstellen. In tegenwoordigheid van den Heer Chadwick, zag de bekende Engelsche landbouwer Huxtable eenen jongen met eenen nieuwen, op veren rustenden kar, hortende en stootende dwars over de ruggen en greppels van het bouwland rijden, en berispte zijnen opzigter hevig, dat hij dit kostbare voertuig aan zulke onbedreven handen had toevertrouwd, daarbij aanmerkende dat een geschikte bouwknecht, die voorzigtig het voertuig laadt en het paard met omzigtigheid leidt, dubbel daghuur waard is, zoowel door het sparen van voertuig en paard, als door het vervoeren van meerder en zwaarder vrachten; en dat, over het algemeen, door een handig arbeider beter en meer werk voor *twee gulden*, dan door een onhandig voor drie gulden wordt verrigt. En dat Huxtable geregtigd is, om hierover een oordeel te vellen heeft hij op zijn landgoed getoond, waarvan de gewone opbrengst, in die streken *f* 22 van den bunder, door het aanwenden der stoomkracht, het invoeren van verbeterde werktuigen en van beter landbouwstelsel, en het beter verrigten van het werk in 't algemeen, tot *f* 44 is opgevoerd; terwijl deze hoogere opbrengsten verkregen zijn door het aanwenden van een kapitaal, hetgeen zich met 10 ten honderd verrent. Welke is nu de reden dat deze geheele streek niet op dezelfde wijze als het landgoed van dien bekwamen man, bebouwd wordt? Alleen onkunde en *gehechtheid aan den ouden slentergang*. Het geheele graafschap Dorset, aldus behandeld, zoude in plaats van zijne tegenwoordige 16000 arbeiders, tegen *f* 4,80 tot *f* 5,40 's weeks, er tusschen de dertig en veertig duizend behoeven die *f* 6, *f* 7.20 en *f* 8,40 's weeks, en zelfs sommige *f* 9,60 moeten verdienen. Dit graafschap is in meerdere of mindere mate, een voorbeeld van hetgeen te verwachten zoude zijn van de invoering van den verbeterden landbouw over het geheele rijk van Groot Brittanje; die algemeene invoering zoude de loonen der daghuurders doen rijzen, den kapitalist *hooger rente* doen trekken, en tevens voor het algemeen de voedingsmiddelen *goedkooper* maken.

(*Wordt vervolgd.*)

Ongeveer een jaar geleden deed de heer de L., zoon van een aanzienlijk ingezetene te Bordeaux, een reisje naar Parijs. Op zekeren dag, dat hij de wateren te Versailles had zien spelen, vond hij eene portefeuille, welke hij op dat oogenblik niet kon onderzoeken, omdat de spoortrein, waarmede hij moest terug keeren op het punt was van te vertrekken. De heer de L. woonde in een hotel der *Rue des Enfans*, waar hij kort te voren kennis had gemaakt met een jong mensch van een goed uiterlijk en beschaafde manieren. Deze persoon, die zich Leon X.. noemde, woonde op dezelfde verdieping als de heer de L. Laatstgenoemde verhaalde, bij zijn terugkomst in zijn hotel, aan zijn nieuwen bekende, het vinden van de portefeuille, waarop deze werd geopend. Men vond er eenige papieren in alsmede twee bankbilletten, een van honderd en een van twee honderd francs. De papieren hadden betrekking op eene belangrijke zaak, doch behelsden geene aanwijzing. Er was echter een brief van zekeren Boudier onder, waarin feiten bevestigd werden, met de zaak in kwestie — een erfenis — in verband staande. Deze brief, die reeds 5 jaar oud was, begon met de woorden: » Mijn waarde Ponsin"...; er was echter geen enveloppe om en dus geen adres.

Toen men alles nagezien had, riep Leon X.. op eenmaal: daar herinner ik mij iets; ik ken iemand, die Ponsin heet. Hij is sous chef bij het dep. van financien. Waarschijnlijk is hij de man en ik zal morgen ochtend eens bij hem gaan. De heer de L. was zeer genegen om er de politie kennis van te geven. Daags daarna kwam de heer Leon X.. met den heer Ponsin bij den vinder der portefeuille. De heer Ponsin gaf alle verlangde inlichtingen nopens de papieren, zoodat de heer de L. geen zwarigheid maakte de portefeuille aan hem ter hand te stellen.

De heer de L. keerde weldra terug en had bovengenoemde zaak nagenoeg vergeten, toen hij op zekeren dag op den spoorweg een gesprek tusschen twee personen hoorde, dat weldra al zijne aandacht trok. Ik zou zeker mijn proces winnen, — zeide een der beide sprekers, — als ik den brief van Boudier had; die, zooals ge weet, overleden is, maar die brief was in de portefeuille, welke ik te Versailles verloren heb. De heer L. schrikte bij het hooren van deze woorden. Hij vroeg den reiziger of zijn naam niet Ponsin was en verhaalde toen, op het bevestigend antwoord, hoe de bedoelde portefeuille hem door eene opligterij afhandig was gemaakt. Hij voegde er bij, dat hij dadelijk naar Parijs moest terugkeeren en beloofde aan den waren Ponsin, dat hij zijn uiterste best zou doen, om den bedrieger op te sporen.

De heer de L. vertrok wezenlijk naar Parijs en had het geluk na verloop van een paar dagen Leon X.. op een van de boulevards te ontmoeten. Toen hij dien persoon echter bij zijn naam noemde, hield deze schaamteloos vol dat de ander zich bedroog. Kom kom, hervatte de heer de L., gij zijt wel degelijk Leon X.. en ik heb u nu beet; maar weet gij wat — geef de papieren terug, die in de bewuste portefeuille waren en waarvan ik nu den waren eigenaar ken; de bankbilletten zal ik vergoeden. Ik zou u kunnen laten arresteeren, maar ik wil liever hopen, dat gij aan mijn wensch voldoen zult, omdat de schikking zeer voordeelig voor u is. Ik woon nog altijd in de *Rue des Bons Enfants*.

Den volgenden dag ontving de heer de L. de papieren terug, met bijvoeging, dat deze brief ongeteekend was, omdat de schrijver tot eene aanzienlijke familie behoorde.

De ware Ponsin, die in het dep. du Cher woont, had nu weldra zijne papieren; welligt nog vroeg genoeg om zijn proces te winnen.

Producten-handel.

Bij inschrijving verkocht.

KAKAO. Den 26 dezer, van plant. *Concordia*, 21 balen a 48,16 cent.

Handels-Berigten.

Amsterdam, 22 Aug.

Koffij. Zonder handel.

Suiker. In de laatste acht dagen bepaalde zich de handel tot ruim 200 v. Surin. zoo in veiling als uit de hand tot *f* 38½ a *f* 43½.

Katoen is willig.

Den 21n.

Suiker (ruwe). De prijsnotering is voor Sur. *f* 37 a *f* 45.

Den 26n.

Gisteren zijn nog 11 v. Sur. a *f* 44½ afgedaan.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 26n. dezer, Z. M. Stoomschip *Sindoro*, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 25n. dezer, de Nd. Am. Bark *Clara C. Bell*, kapt. C. Saunders, naar Gloucester, lading: 263 v. Melassie 37.445 gallons en uit het particulier Entrepot: 100 kranjans O. I. Suiker 41.863 pond.

Idem, de Eng. Schoener *Flijing Fish*, kapt. T. King, naar Barbados, lading: 200 bossen Bananen, 1 kist inh. 6 gallons Bitter, 145 pies Cederplanken en 48 pies Hout.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 27n. Aug. *Jacoba*, Zeijlmaker qq van hier.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 25n. Aug. *Schuringa*, Engelman.

UIT NEW CASTLE.

Den 14 Aug. *Voorwaarts*, Kikkert.

UIT CHARLESTOWN.

Den 22n. Aug. *Hermanus Franciscus*.

TE AMSTERDAM LAGEN IN LADING NAAR HERWAARTS.

Eliza, Visser; *Johanna Christina*, de Lang; *Sagitta*, Bakker; *Amsterdam*, Wehdemeijer.

ADVERTENTIEN.

Ter vervulling der betrekking van *DIRECTEUR* der Protestantsch Surinaamsche Mettraij te *Lustrijk* worden leden van een der Protestantsche Kerkgenootschappen, daartoe bekwaam en genegen, opgeroepen, zich ten spoedigste ter bekoming van nadere inlichting aan te melden bij den ondergeteekende.

Namens 't Hoofdbestuur,
v. SCHAÏCK,
Secretaris.

[13022] Op den 14 Augustus 1857 overleed te *Amsterdam*, in den ouderdom van ruim 82 jaren, onze waarde en hooggeachte Vader en Behuwdvader, de Hoog Edel Gestrenge Heer ANTHONIJ ROEPEL, *Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Kommandeur der Orde van de Eikenkroon, Lid van het Legioen van Eer, Oud Directeur der Marine te Amsterdam.*

Uit aller naam,
A. A. ROEPEL.

Getrouwd te *Leeuwarden*
den 30 Julij 1857
Dr. A. H. G. P. VAN DEN ES
en
L. A. DU CLOUX.
Enige Kennisgeving. (13024)

De Nederlandsche Schoener *DEFIANCE*, kapt. P. M. SCHOTBORGH, ligt in lading naar *NICKERIE* voor vracht en passage adressere men zich bij
(13025) W. J. RIETSTAP.

A. HEWITT

heeft per de *Martina Adriana*, en direct uit *Glasgow* per de *Agnes* ontvangen en biedt tegen Kontant, te koop aan:
Westphaalsche en Cumberlandsche HAMMEN, BOTER, Z. M. komeine- Edammer en Zwitsersche KAZEN, double Glocester *CHEESE*, nieuwe *Lochfine* **HERRINGS**, kleine potten *Tripe*, Rolpens in potten, Saucisjes, en Worst in vaatjes, Saucises de Bologne, Rook en pekel SPEK, *EETWAREN* in blik, beste Genua OLIE, Durham **MOSTERD**, Valkers BIER in vaten en in manden, extra Bass *ALE*, dito Stout, *PORTER* in heele en halve flesschen, *GENEVER* in groene kelders, Wijn en Bier Azijn in Okshoofden en bij het gallon, **BOBBELDOOZEN**.

Een assortiment **IJZERWAREN**, bestaande in Timmermans- kuipers- kastenmakers- Schoenmakers en metselaars **GEREEDSCHAPPEN**, IJzeren en koperen kist en lade SLOTEN, verlakt ijzeren en koperen HANGSLOTEN, patent koperen *LETTER DITO*, koperen Kranen, beste Amerikaansche VALAXEN, Strijkijzers, Saus of Stoof pannen in verschillende grootte, KRUIDHORENS, enkelde en dubbelde HAGELZAKKEN, patent HAGELS in verschillende nommers, patent fraaije *STELLEN*, **B. M.** Koffij en Thee *SERVIEZEN* **B. M.** Eet en Thee LEPELS, stellen TAFELMESSEN, Pennemessen.

Voorts:
Eene groote partij Ordinair en nieuwsoortig

Aardewerk,

alsmede GLASWERK.

Woonplaats: in het huis aan den *Waterkant*, allernaast den winkel van den Heer Bennernagel. [13026]

Primo qualiteit W. p. PLANKEN, PORTER en ALE, aangebragt per de *Pomona*, van *Demerarij*, en Katoen en Koffij *ZAKKENDOEK* van 44 duim breed, aangebragt per de *Agnes* van *Glasgow* en te bekomen bij
[13027] J. D. JUDA & Co.

Te bekomen bij

G. H. L. BAKKER:

Aardappelen, Boter, Zoemelksche, Komeine en Edammer **KAZEN**, **HAM**, Zoutvleesch in vaten, ROLPENS in flesschen en in vaatjes, *Hollandsche HARING*, ANSJOVIS, gerookte, gezouten en *versche ZALM*, gebakken en gezouten PALING, Stokvisch, Lengvisch, gesorteerde Eetwaren in blik, ingelegde GROENTEN, *Andijvie, Bloemkool, Roodekool, Spruijtjes, Zuurkool, Spergieboonen*, enz., Augurkjes, Olijven, Kaapsche Kerrij, Japansche Soja, Genua Olie, Rozijn WIJN-AZIJN in okshoofden, *BANKET*, Muisjes en ander **Suikergoed**, **Vruchten** op Brandewijn, extra *Groene* en *Zwarte* **THEE**, Jenever, Brandewijn, Bier in manden, Spermacetie *KAARSEN* van 5 in het pond, **SIGAREN**, *TABAK*, mandjes NEGER-PIJPEN.

Een fraai assortiment
Porcelein artikelen en meer andere
GOEDEREN.
(12496)

(12822) Aangebragt per de laatst gearriveerde Schepen, en tegen KONTANTE BETALING te bekomen bij

J. H. SWARTSMAN:

Versche PROVISIEN, Heeren, Dames, Meisjes en Kinderen SCHOENEN, Lakensche Petten, Kapjes voor Heeren, *extra echte* zwarte *THEE*, sterke en ordinaire Sigaren, alsmede sterke TABAK, Patent Olie in amen en in pullen, Roodewijn in vaten, Bier in dito, Jenever in halve pijpen.

Kruidenierswaren.

Blik en koperwerk, waaronder Papier Trommels, Tullebands Vormen en nog meer andere Goederen.

Hij neemt ook oude zilveren SPECIEN in betaling aan.

(12823) Aangebragt per de Engelsche brik *Agnes*, kapt. NICOL, en verkrijgbaar bij

J. P. A. HOEFFELMAN:

Groote DAKLEIJEN 10 † 20, dito Spijkers, Fire Bricks, korven

Aardewerk,

en CARRON SUIKERTESTEN.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**

Het Abonnement is per jaar *f* 20.—
» voor zes maanden » 11.—
» » drie » 6.—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25.
De prijs der Advertentien is per regel » —25.